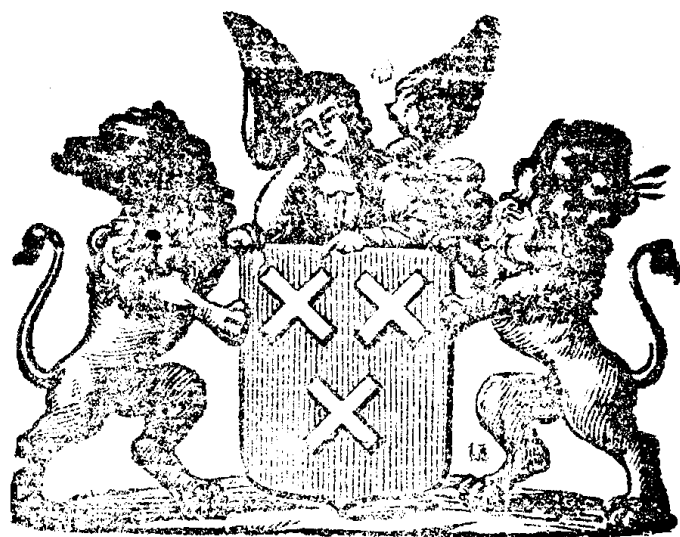

BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig-

Nieuws-

Donderdag den

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

6 December.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Woensdag den 5 December,

NEDERLANDEN.

Breda, den 4den December.

Heden avond ontbreken ons voor een deel onze gewone belgische berigten, alsmede de fransche tijdingen van zondag laatstleden. Men heeft hier echter directe tijdingen uit Antwerpen, tot heden morgen elf uren of half twaalf loopende. Tot op dat oogenblik was er van de zijde der Franschen nog geen aanval op het kasteel gedaan, maar het gerucht in de stad algemeen, dat dezelve ieder oogenblik te wachten was. Er heerschte dien ten gevolge in Antwerpen de grootste ongerustheid en verkeerde men er in een staat van beroering, die moeilijk te beschrijven zou zijn, dewijl men maar al te zeer de gevolgen duchte, die de eerste schoten, door de Franschen van het fort Montebello gelost, voor de stad konden hebben. Reeds gisteren was de Mechelsche poort weder gesloten en de gemeenschap naar buiten, langs dien kant, gestremd. Het vuur van het kasteel, tegen de werken van aanval gericht, op den middag nog vrij hevig, was tegen den avond aanmerkelijk verflaauwd. Men wilde daaruit opmaken, dat men zich ook op het kasteel tegen den aanstaanden aanval voorbereide en zijne maatregelen nam. In de stad waren voorts gisteren avond de leden der veiligheids-commissie bijeengeroepen, om gezamenlijk met de brandmeesters nog nadere maatregelen te besamen en de laatste instructien te doen geven voor het geval, dat de stad de gevreesde ramp treffen mogt. Men schoen zich alzoo ook op het ergste te willen voorbereid houden. De meeste huizen waren in de stad gesloten.

Tijdingen van onze grenzen, aan de zijde van Putten, melden, dat de Franschen zich bezig houden met het aanleggen aldaar van batterijen, hetwelk weder van hun voornemen schijnt te doen blijken, om zich aan deze zijde van Antwerpen, tegen eene mogelijke afwending van ons leger, tot ontzet der citadel, te dekken.

Gisteren avond is de gewone postboot van Bergen-op-Zoom nog naar het kasteel afgevaaren, alhoewel men dacht, dat de vaart derwaarts niet zo der gevaar zou zijn.

Overigens behelst het Antwerpsch Handelsblad van heden de volgende berigten, die wij, ofschoon dezelve voor een gedeelte uit de bijzondere correspondentien der brusselsche bladen, van uit het fransch hoofdkwartier, reeds bekend zijn, ter nadere toelichting van het voorgevallene tot gisteren middag, hier nog mededeelen:

» Het geschut der citadel heeft zich bij tusschenpozen zaterdag avond en een groot gedeelte van den nacht laten hooren. Sedert gisteren morgen is het vuur veel aanhoudender geworden; de vijand maakt, behalve de gedurige losbrandingen van het geschut, ook van vesting-geweren gebruik. Het geknal van het geweevuur paart zich van tijd tot tijd met dat der kanonschoten.

» Het garnizoen heeft verscheiden uitvallen gedaan. Zaterdag heeft hetzelfde twee huizen van het dorp Kiel verbrand, die deszelfs artillerie in den weg stonden.

» Zondag morgen omtrent half elf uren bulderde het geschut met elkander spoedig opvolgende slagen en werd tevens een levendig geweevuur gehoord. De oorzaak daarvan was een nieuwe uitval. Het gerucht liep een oogenblik, dat alle de Hollanders, die zich buiten de vesting hadden gewaagd, gevangen waren genomen, maar men kwam later te weten, dat de belegeraars enkel een sergeant-majoor hadden krijsgewongen gemaakt, die naar Burgerhout gevoerd is. Bij dezen laatsten uitval zijn van wederzijden vijf à zes man buiten gevecht geraakt.

» Tot heden (maandag middag) hebben de Franschen het vuur der citadel nog niet beantwoord. Naar de echt fransche drift gerekend, waarmede de eerste werken waren begonnen en den ijver en de opgeroemdheid der arbeiders, die zich geen oogenblik verloochend hebben, in aanmerking genomen, dacht men algemeen, dat de batterijen gisteren gereed en bewapend zouden zijn geweest. Dat het er anders mede is gesteld, moet aan het nadelige seizoen worden geweten. De regen, die schier niet opgehouden heeft te vallen, heeft de spoedige voltooiing der batterijen zeer achteruit gezet: de soldaten staan tot aan de knieën in het water en in den modder, en slechts een gedeelte der batterijen was gisteren in staat haar vuur te openen. Men denkt, dat dezelve heden of ten laatste morgen (dinsdag) allen gereed zullen zijn. De maarschalk wil dat zij alle gelijktijdig haar vuur openen. Zij zijn op eenen afstand van omtrent 300 ellen van het kasteel gevestigd.

» Het ongunstig jaargetijde belemmert niet alleen de belegeringswerken, maar begint ook een noodlottigen invloed op de soldaten, die er toe gebruikt worden, te hebben. Te Berchem en Burgerhout ontmoet men alreeds eenige wagens, die de van de koorts aangetaste manschappen vervoeren.

» Gisteren middag ten een ure hadden de Franschen zich van het Melkhuis meester gemaakt. Het vuur eener kanonneerboot heeft hen dien post doen ruimen. Men zegt, dat zij, niet zonder eenig verlies te lijden, teruggetrokken zijn.

» Sommige dagbladen spreken van de in bezitting door de fransche troepen van het fort St. Maria en van gevechten met de hollandsche schepen. Van deze daadzaken hebben wij niets vernomen, maar willen ze echter daarom niet logenstraffen.

» De fransche wachtpost van 150 man tusschen den Blokkersdijk en het fort Isabella is dezen morgen ingetrokken. Tot heden schijnen de troepen, die dat punt bezetten, slechts in observatie daar geplaatst. Naar men verzekert is hun bevel gegeven, om de aangehouden onzijdige vaartuigen te laten voorbij varen.

» In de positie van het eskader is nog geene verandering. De *Komeet* en eene kanonneerboot zijn voor Pijp-Tabak; de *Proserpina* en acht kanonneerbooten bij het fort St. Maria; de *Eurydice*, de driemast-stoomboot en veertien kanonneerbooten nabij Meestooft in het Willemsrek.

» Het gerucht verspreidt zich, dat er dezen morgen (maandag) een' nieuwen uitval is gedaan. Wij weten niet, of dit gerucht gegrond zij, maar zeker is 't, dat omtrent half twaalf de losbrandingen van het geschut buitengewoon sterk en menigvuldig waren, hetgeen gewoonlijk bij eenen uitval plaats heeft."

In de bijzondere correspondentie van den brusselschen *Courier* van heden, wordt hem gemeld, luidens de jongste tijdingen, die men van de fransche brigaden op den regter-Schelde-oever en aan onze grenzen in het fransch hoofdkwartier bekomen had, dat eene sterke patrouille-kavallerie, tot de brigade van den generaal *Lapostolle* behoorende, voor een paar dagen des avonds, hetzij uit onkunde van de grenscheiding of om andere redenen, verder dan een uur het hollandsch grondgebied overschreden had, zonder iemand te ontmoeten. — Ook hier heeft men, alhoewel niet stellig, berigt, dat een groot deel fransche kavalleristen voor een paar dagen de grenzen nabij het dorp Nispen hebben geschonden.

In dezelfde correspondentie komt voorts nog het volgende voor:

» De Hollanders hebben de gemeenschap tusschen Burcht en Antwerpen nog niet verinderd. Reizigers, uit Vlaanderen komende, zijn gisteren overgevaaren, zonder in het minste gemoeid te worden. Zij konden zien, dat op de kanonneerbooten alles tot vuren in gereedheid was.

» Men maakt zich zeer ongerust over de vertraging in de belegerings-operatien. Ofschoon een deel daarvan op rekening van het weder brengende, begint men tevens te gelooven, dat, zoo het fransch kabinet ernstig over het onderneemen van het beleg had nagedacht, het meer regelmatigheid en met meerderen spoed voorzorgen zoude genomen hebben.

» Men heeft gedurende eenen geruimen tijd het geschut in de richting der forten St. Maria en de Parel gehoord. Men verwachtte zich op eene beweging van de kanonneerbooten en andere vaartuigen, doch dezelve heeft nog geen plaats gehad. Het weder is zeer onstuimig; het is dezen morgen (zondag) een volkomen storm. — De gemeenschap tusschen de citadel, het Vlaamsche Hoofd en de kanonneerbooten is steeds zeer druk; onophoudelijk varen bootjes af en aan."

NEDERLANDEN.

Breda, den 5den December.

Directe tijdingen van het kasteel van Antwerpen, van gisteren middag vier uren, houden het berigt, dat de Franschen ten half een uur op den middag hun vuur tegen de citadel hebben geopend. Op de stad was bij het afgaan der berigten nog niet geschoten. Men had er last gegeven, vrouwen en kinderen in zekerheid te stellen; deze werden alléén de stad uitgelaten, doch anders mogt niemand de poorten uit noch in. *Leopold* was des morgens ten negen ure in Antwerpen aangekomen.

Een parlementair heeft zich gisteren wederom aan de citadel aangemeld, het vuur, een oogenblik naar het schijnt daardoor gestaakt, is kort daarop hervat geworden.

Op de postboot, gisteren van de citadel gevaren, is door de Franschen wederom sterk van de beide oevers gevraagd. Van de stads- en van de belgische zijde heeft zulks nog geen plaats gehad.

— De *Staats-Courant* van heden houdt het berigt, waarvan wij in onze latere berigten van gisteren avond gesproken hebben, dat zich namelijk, op den 1sten dezer, een regiment fransche ruitery, naar gissing 1000 man sterk, te Nispen heeft vertoond, terwijl de voorwacht daarvan tot op een half ure afstands is voortgerukt. Tegen den avond waren, zoo men meende, de Franschen weder afgetrokken. Dienzelfden en den volgenden dag had men patrouilles fransche ruitery aan de kanten van Meersel gezien. Een officier, door een ruiters vergezeld, had bij het huis ten halve onze grenzen overschreden, doch was, na tot aan den wegwijzer gekomen te zijn, teruggekeerd.

— Het antwoord van den generaal *Chassé*, op de opeischung van het kasteel gedaan, moet aan de billijke verwachting en aan de veranderde omstandigheden beantwoorden. Het onzijdig verklaren der stad, op de voorwaarden door den generaal *Chassé* voorgeschreven, is tevens een vernieuwd blijk van de gematigdheid, die onze regering — behoudens onze nationale waardigheid, — gedurende bijna twee jaren aan den dag gelegd heeft en dat geene wraak hare handelingen bestuurde, maar haar eenigste doel was — na de verkrijging harer billijke eischen — met België in vrede en vriendschap te leven. Deze grootmoedigheid moet ons in het oog van geheel Europa, nog meer, dan door alles wat er gedaan is, in morele waarde doen stijgen. Het onzijdig verklaren der stad, wanneer namelijk de voorwaarden striktelijk door den vijand gehouden worden, — waaraan wij echter zeer twijfelen — levert daarenboven voor de verdediging van het kasteel, groote voordeelen op, omdat dezelve, door het ontvangen van gedurigen toevoer van munitien, personeel en materieel kan gerekt worden.

Voor het oog der Belgen heeft de fransche maarschalk alles gedaan, om de onzijdig verklaring te verkrijgen. Daar echter deze onzijdig verklaring ten nadeele der aanvallers, en dus ten nadeele van den franschen krijgsroem moet uitvallen, zoo is de vraag, of er geene middeltjes bij de hand zullen genomen worden — zonder echter schijn te geven, — welke den generaal *Chassé* zullen noodzaken, zijne bedreiging ten uitvoer te leggen. Engeland, heeft bij het behoud der stad een regtstreeks belang; Frankrijk minder, en ware Engeland niet met ernstige vertoogen tusschen beide ge-

treden, dan ware waarschijnlijk de raadgeving van den maarschalk Gerard gevolgd geworden, om de citadel van alle kanten te gelijk aan te vallen. Naar de particuliere berigten, uit Antwerpen ontvangen, gerekend, moet de maarschalk zeer verstoord zijn geweest, toen men zijne vraag afloeg. Dit en het gevoelen van deskundigen, dat hij de middelen in zijne magt heeft om de Belgen te doen gelooven, dat er uit de citadel op de stad gevand wordt, doen vermoeden, dat hij het werkelijk zooverre zal brengen ten einde in de gelegenheid te zijn, de citadel ook van de stadzijde te kunnen aanvallen. Dan zal men de fransche bazunen hooren, en zij, de juli-mannen, die het overigens weinig deeren kan, of Antwerpen in puinhoop verkeer - zullen aldan de wraak van Europa invoeren, over eene daad, waarvan zij de eerste en aanleidende oorzaak zijn. Deskundigen meenen namelijk, dat het vuur van den linkervleugel van hunnen aanval, voornamelijk dat der *enfil-leer-batterijen*, de stad zoude kunnen beschadigen, daar de verlenging dier vuren in de stad valt. Zij vermenen ook, dat men ligtelijk de Antwerpsche burgers zal kunnen diets maken, dat de kogels, die over de citadel in de stad vallen, van het Hollandsch geschut afkomstig zijn. De Franschen zouden daardoor een dubbel doel bereiken; in België zijn zij namelijk op alle kansen voorbereid - en men weet, met welke snelheid zij van de omstandigheden weten gebruik te maken; - komt er eenen algemeenen oorlog, en verliet Engeland hen in het oogenblik van gevaar dan was België in hunne magt en door de vernieling der stad Antwerpen aan Engeland eenen gevoeligen kneep toegebracht!

— Kapitein P. H. Bos, van Suriname in Texel binnengekomen, heeft berigt, dat hij, op de hoogte van Scheveningen, omtrent 13 mijlen van den wal, gejaagd is geworden door een oorlogsfregat, vermoedelijk een Fransch; doch dat hij door begunstiging van den nacht en de snelheid van zijn schip ontkomen was. Den volgende morgen zag hij, dat het fregat zijne bramstengelen had verloren.

— Volgens een particulier schrijven uit Engeland van den 24sten der vorige maand, zon het schutgevaarte, hetwelk men gedurig aan onze kusten gehoord, en omtrent welker oorzaken men onderscheidene gissingen gemaakt heeft, niet anders geweest zijn, dan de uitvoering der geheime instructien, welke aan de fransche en engelsche vlootvoogden waren gezonden, na hun vertrek. Dezelfde brief deelt hieromtrent de navolgende aansnede dier instructien mede: *De verschillende schepen der beide vlootten, zullen gaurende den dag, zelfs ook des nachts, hunne batterij-bediensingen oefenen in het exercitie vuur, om daardoor tevens ook de Hollandsche kusten gedurig te verontrusten.* Wanneer deze tijding echt is - waarvoor wij niet kunnen instaan - dan hebben de fransche en engelsche zee-officieren, weinig genoegdoening voor hunnen ijver in de opvolging dier bevelen ingeoogt, en hun kruid, niet op de musschen, maar op de zeemeeuwen verschoten, dewijl de te weeg gebrachte onrust, aan de verwachting niet beantwoord heeft.

— In een' bijzonderen brief uit Brussel, in de engelsche bladen vermeld, wordt uitgeweid over de moeilijkheden, waarin het door de belgische afgevaardigden aangenomen adres vorst Leopold gewikkeld heeft. Voorts wordt daarin het volgende gezegd: „De minderheid van de belgische kamer is in drie partijen gesplitst. Die, welke door *Conservatieven* en mannen van *reinen stempel* geleid wordt, heeft, hetgeen vreemd klinkt, bij hun republicanisme, een afkeer van de onafhankelijkheid van België, en bedoelt slechts eene vereeniging met Frankrijk. De tweede partij, die door den heer Ozy wordt aangevoerd, is openlijk *Oranje* toegedaan, en al hare pogingen strekken, om eene herstelling van het vorig gezag te bewerken. De derde partij is die der erkende, wezenlijke voorstanders van regeringloosheid, die niets bij de laatste omwenteling gewonnen hebben, en nu hun vaderland in moeilijkheden zoeken te wikkelen, ten einde daaruit een of ander voordeel te behalen.

„Welk een verschil leveren de twee strijdende natien op. In Holland worden alle bijzondere meeningen ter zijde gesteld, om slechts aan ééne zaak, het heil des lands, te denken. De kamers, het leger, de natie scharen zich als één man om de regering. Hier drijven *twiendeelheid*, *hatsstogtelijke* en *persoonlijke* heet boven, en elk geveel voor *stand* wordt door eigenbaat verstikt. Er mogen eenige uitzonderingen bestaan, maar zij zijn onder onze oppositie hoogst zeldzaam. Nergens in Europa schreeuwt men meer van *vaderlandelijke*, *onafhankelijkheid* en *volkser*, dan in België, maar nergens worden die deugden ook minder beoefend.

— GRAVENHAGEN, den 4den December.

De afdelingen der Tweede Kamer hebben de antwoorden der regering op de bedenkingen tegen de begrotingswetten ingebracht, onderzocht, zoodat het centraal verslag over die voordragten en voorts de openbare beraadslagingen kunnen worden te gemoet gezien. Men verneemt dat onderscheidene leden dezelve als nog onaannemelijk wchten en vooral er veel bezwaren inzien, om in eene de nieuwe accijzen op de brandstoffen en het gemaal goed te keuren. Men spreekt er van, dat nu de behandeling dier beide ontwerpen als ook van die over den landstorm en de grondbelasting, de zittingen der kamers voor eenigen tijd zullen worden geschorst. Beide laatstgemelde ontwerpen hebben, ten gevolge der daarop gemaakte aanmerkingen, werkelijke veranderingen ondergaan. Zoo wordt thans voorgesteld, om de helft van de in het aanstaande jaar te heffen hooftsom der grondbelasting, naar de verkregene nifkomsten van het kadaster te heffen.

Bij de antwoorden der regering ten opzichte van de tegen het ontwerp tot aankoop en aflossing van schuld in 1833 geopperde bedenking over het doelmatige in den tegenwoordigen tijd van eene aflossing, wordt gezegd, dat die bedenking niet tot wijziging van het ontwerp schijnt te moeten leiden, want, na overweging van dezelfde punten bij de algemeene vergadering van het amortisatie-eijdicat, heeft men verneemd omtrent de intrekking van schuld, tegen de volgende dienst, gelijke voorstellen als voor 1832, te kunnen doen; ofschoon eene afzonderlijke instelling uitmakende behoort toch het eijdicat, welks zetel in de getrouwe provincies gevestigd is, vooral ook in het belang der gelimiddelen van die provincies, dezelfde werkzaamheden voort te zetten, zoo veel de om-

standigheden dit toelaten, en dus, zoo lang immer mogelijk, te vervullen de verplichtingen van rentebetalingen en aflossing, op die instelling in het algemeen rustende; als hebbende de regering de overtuiging, dat, bij het nalaten daarvan, en dus bij geheele schorsing van aflossingen, zulks van eenen uiterst schadelijken invloed op het openbaar vertrouwen en op de waarde der schuldbehoort en zoude zijn, waardoer de openbare schuld zoude worden teruggevoerd op de nationale schuld in het algemeen; weshalve men geoordeeld heeft, dat de gewone aflossing, zonder het toebrengen van groote nadelen, niet kan worden achterwege gelaten.

ORANJES JAARFEEST,

6 DECEMBER 1832.

Holland jubel! juicht Bataven!

Feestdag is het op uw erf;
Schalle uw volkslied menigwerf;
Prale uw vlag in stad en haven.
Heldenrei en Barden zaam,
Melde uw zang, den lof der Braven,
Uw refrein, Oranjes naam!

't Is zijn jaarfeest! Hem geprezen!
Strijdend gaat Hij 't leger voor,
Kruidamp in en vuurgloed door;
Doed of oij met ons te vreezen,
Dat bezwoer Hij aan zijn Land;
Hollands Kroonprins kent geen wraaken,
Willem houdt zijn eed gestand.

Juicht en jubelt, Dorpelingen!
Stadbewoners! Hem uw lied!
Want Oranje wankelt niet.
Wat zegt overmagt van Klingen?
Rustig, waar de vijand heeft,
Mag de Held victorie zingen,
Die het trouwste leger heeft.

Onze telgen zijn die trouwen,
Aan wier spits Oranje staat;
Fier, dat Hij ten strijde gaat
Bij 't *Wilhelmus van Nassouwen*,
Luid weergalmende over 't veld,
Schoon de donder der kartouwen
't Bloedigst pleit aan de aard vermeldt.

God, voor wien de goeden bevan,
Blijft Oranje en ons nabij.
Niet uit wraake wil strijden wij,
't Geldt de vrijheid, — meer dan 't leven.
Wie ook 't regt der volken schond,
Holland en Oranje streven
Naar een eervol vredeverbond.

Jubel Holland! juicht Bataven!
Feestdag is het op uw erf;
Schalle uw volkslied menigwerf;
Prale uw vlag in stad en haven.
Heldenrei en Barden zaam,
Melde uw zang, den lof der Braven,
Uw refrein, Oranjes naam!

G. VAN ENST Koning.

Beurtprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 4 December 1832.

NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 21 pCt.	1831	1832	1833
Ongeestde schuld.	12	12	12
Koninkrijken:			
Amortisatie-Syndicaat, 44 pCt.	644	651	651
Idem, 44 pCt.	514	521	521
Oorlogs-lasten 1830 a 5 pCt.	894	901	901
Vrijw. geld. 1831 a 6 pCt.	954	961	961
Nieuwe idem. 1832 a 5 pCt.	734	741	741
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	995	1000	995
Handel-Maatschappij, 44 pCt.			
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	664	671	671
RUSLAND, Bij Hope en Comp., 5 pCt.	904	911	911
Bij dezelfde 1833, 5 pCt.	924	931	931
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	484	491	491
Dezelfde 3 pCt.	294	299	299
Uitgestelde schuld.	74	74	74

VOOR HET RIJK.

De Agent van den Algemeenen Bankassier te Breda, brengt bij deze ter kennis, dat, ingevolge de Wet van 22 November 1832, is opengesteld **EENE VRIJWILLIGE NEGOTIATIE** tusschen de Staat en de particuliere vijfmaal honderd duizend guldens inschrijvingen in het Grootboek der Nationale Schuld, bestende vijf ten honderd, dat, van en Maandag den 10den tot Maandag den 24sten December aanstaande, van des morgens negen tot des namiddags ten een ure, ten zijnen kantore zal openleggen het register van inschrijving tot deelneming dezer Negotiatie en waarvan het berigt van Zijne Excellentie den Minister van Financien ten zijnen kantore wordt uitgegeven.
Breda, den 5 December 1832.

V. T. E. T. S.

VOOR HET RIJK.

DIRECTE BELASTINGEN.

De nalatigheid van vele Belasting-schuldigen in de meermalen prompte aanzuivering van de verschene gedeelten, en de alzo veroorzaakt wordende achterstand, moet noodwendig ten gevolge hebben, dat van wege de Administratie den Ontvanger daarover on-aangename aanmerkingen gemaakt worden; — gewoonlijk valt het telken maand ten achteren mede toe te schrijven aan zelfs vele der gegoedste ingezetenen, die niettegenstaande de herhaalde aanmaningen van den Ontvanger, in strijd met de bestaande verordeningen, slechts eerst met het einde van drie of zes maanden, de alsdan verschenen twaalfde gedeelten voldoen, waardoor veroorzaakt wordt, dat zij telkens en vooral op dit moment, de eerstgemelde twee en de laatstgemelde vijf termijnen verschuldigd zijn; — alle dezulke worden nogmaals seriens aangezecht van die verkeerdheid af te zien en te zorgen, dat nimmer een enkele maand hunner belasting ten achteren is, terwijl ook zij met alle overige nalatigen ten sterkste worden aangehaand om nog niterlijk in den loop dezer week, de voldoening van het ten achteren zijnde te effectueren, zullende elk nalatige zonder aanzien, en eenige verdere waarschuwing, onmiddellijk worden vervolgd.
Breda, den 5 November 1832.

De Ontvanger der Directe Belastingen te Breda.

BEKKERS.

Te Breda bij BROESE & Comp.

Boekdrukkers en Boekverkoopers.